

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 511/2015-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Bratislava-Rača, Alstrova 121, Bratislava, zastúpenej Advokátskou kanceláriou MAPLE & FISH s. r. o., Dunajská 15/A, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Viliam Karas, PhD., vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č. k. 21 C 96/2007-222 z 5. marca 2010, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 15 Co 234/2010-259 z 28. mája 2012 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 109/2013 z 25. júna 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Bratislava-Rača o d m i e t a pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. októbra 2015 doručená sťažnosť Rímskokatolíckej cirkvi, Farnosti Bratislava-Rača (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) č. k. 21 C 96/2007-222 z 5. marca 2010 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“), rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 15 Co 234/2010-259 z 28. mája 2012 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Cdo 109/2013 z 25. júna 2015 (ďalej len „napadnuté uznesenie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v právnom postavení žalobkyne v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 21 C 96/2007 sa žalobným návrhom domáhala voči žalovaným v 1. a 2. rade vydania nehnuteľností «... pôvodne zapísaných na [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] v zmysle zákona č. 161/2005 Z. z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej ako „reštitučný zákon“). Dotknuté nehnuteľnosti sú v súčasnosti zapísané na liste vlastníctva [REDAKOVANÉ] pre [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] trvalé trávne porasty o výmere 511 m² a [REDAKOVANÉ] zastavané plochy a nádvoria o výmere 2694 m², vo vlastníctve žalovaného 2/ a správe žalovaného 1/».

Ako ďalej sťažovateľka uvádza, „... Okresný súd Bratislava III rozsudkom zo dňa 05.03.2010 sp. zn. 21 C 96/2007-222... rozhodol tak, že žalobný návrh sťažovateľky

zamietol, konanie o vydanie a navrátenie vlastníckeho práva k [REDAKOVANÉ] zapísanej na [REDAKOVANÉ] zastavil a žalovaným 1/ a 2/ náhradu trov konania nepriznal...

Proti rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodoval Krajský súd v Bratislave, ktorý v rozsudku zo dňa 28.05.2012 sp. zn. 15 Co 234/2010-259... potvrdil rozsudok okresného súdu. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že vlastníkom žalovaných parciel je žalovaný 2/ a na tom nič nemení ani nepresné označenie vlastníka v katastri nehnuteľností. Rovnako odvolací súd vyhodnotil ako správny záver prvostupňového súdu o tom, že voči žalovanému 2/ bol nárok uplatnený až pripustením jeho vstupu do konania, a teda došlo k zániku práva.

Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka podala dovolanie, o ktorom rozhodoval Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý v konaní sp. zn. 3 Cdo 109/2013 uznesením zo dňa 25.06.2015 dovolanie sťažovateľky odmietol pre neprípustnosť. “.

3. S poukazom na rozhodovaciu prax ústavného súdu, ako i na skutkové okolnosti prípadu sťažovateľka dáva do rozporu závery okresného súdu, krajského súdu, ako i najvyššieho súdu v napadnutom rozsudku okresného súdu, v napadnutom rozsudku krajského súdu, ako aj v napadnutom uznesení najvyššieho súdu, považuje ich za arbitrárne, svojvoľné a nepodložené a zastáva názor, že porušenie jej práv spočíva v rozhodnutí súdov o tom, že:

„a) parcela [REDAKOVANÉ] nie je spôsobilým predmetom vydania podľa reštitučného zákona,

b) žalovaný 1/ nie je pasívne legitimovaný,

c) došlo k preklúzii práva Sťažovateľa voči žalovanému 2/ a

d) zo strany dovolacieho súdu, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a z toho dôvodu jeho nepreskúmateľnosť nezakladá dôvod prípustnosti podľa § 237 písm. f) OSP. “

4. S ohľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní prijal sťažnosť na ďalšie konanie a následne vydal tento nález:

„Ústavný súd Slovenskej republiky určuje, že rozsudkom Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05.03.2010 sp. zn. 21 C 96/2007-222, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.05.2012 sp. zn. 15 Co 234/2010-259 a uznesením Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.06.2015 sp. zn. 3 Cdo 109/2013 boli porušené základné ľudské práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej Republiky, podľa článku 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd Slovenskej republiky rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 05.03.2010 sp. zn. 21 C 96/2007-222, rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28.05.2012 sp. zn. 15 Co 234/2010-259 a uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.06.2015 sp. zn. 3 Cdo 109/2013 zrušuje a vec vracia Okresnému súdu Bratislava III na nové konanie.

Porušovatelia sú povinní spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľovi trovy konania v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti nálezu.“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania.

8. Podľa § 50 ods. 2 zákona o ústavnom súde k sťažnosti sa pripojí kópia právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu.

9. Ústavný súd má v ústave a v zákone o ústavnom súde presne definované právomoci, uplatnenie ktorých je viazané na splnenie viacerých formálnych aj vecných náležitostí návrhu na začatie konania (čl. 127 ods. 1 ústavy, § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde). Až na výnimky, ktoré v danej veci nie sú relevantné, je ústavný súd pritom viazaný návrhom na začatie konania (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

10. Ústavný súd zdôrazňuje, že viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania osobitne platí v prípadoch, v ktorých osoby požadujúce ochranu svojich základných práv a slobôd sú zastúpené advokátom.

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka zastúpená prostredníctvom kvalifikovaného zástupcu, ktorý koncipoval samotný návrh, ústavnému súdu s návrhom nedoručila rozhodnutia, proti ktorým sťažnosť smeruje (t. j. ústavnému súdu nedoručila kópie napadnutého rozsudku okresného súdu, napadnutého rozsudku krajského súdu, ako ani napadnutého uznesenia najvyššieho súdu).

12. V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd pripomína, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, III. ÚS 357/2010, II. ÚS 309/2010, I. ÚS 162/2010, IV. ÚS 234/2010, III. ÚS 206/2010, IV. ÚS 159/2010, IV. ÚS 213/2010, IV. ÚS 134/2010). V tejto súvislosti ústavný súd už vo svojom uznesení sp. zn. II. ÚS 117/05 z 11. mája 2005 uviedol: „Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom“. Aj v tomto ohľade naďalej zostáva v platnosti zásada „vigilantibus iura scripta sunt“, t. j. bdelym patrí právo, a to o to zvlášť, ak ide o osoby práva znalé (napr. advokáta).

13. Vzhľadom na už uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, že nie je možné preskúmať splnenie hoci len procesných podmienok konania pred ústavným súdom, a preto ju z uvedeného dôvodu odmietol už pri jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. novembra 2015

